

Samenvatting studiedag 8 november 2024

“Forging alliances: combatting art crime with public-private partnerships”

Op vrijdag 8 november 2024 vond de studiedag van **GRACE** plaats in het Museum voor Schone Kunsten Gent. De dag stond in het teken van kennisuitwisseling over kunst- en erfgoedcriminaliteit en het bouwen van een gemeenschap tussen verschillende sectoren.

Dr. Richard Van Herzeele van de Erasmus Universiteit Rotterdam en bestuurslid van GRACE presenteerde verschillende actuele voorbeelden van kunstcriminaliteit. Hij benadrukte dat het een "glocal" probleem is dat de kunstwereld ondermijnt. Van Herzeele sprak over het belang van goede samenwerking tussen private en publieke actoren in de bestrijding van kunstmisdrijven. Volgens hem kan een publiek-private samenwerking (PPS) leiden tot het delen van kennis en expertise, en de implementatie van private kennis in publieke projecten.

Vervolgens presenteerde **Maja Dehouck** van de Universiteit van Amsterdam haar project PRICELESS. Ze besprak hoe kunst een financieel product is geworden en hoe dit cultuuroederen beïnvloedt. Dehouck behandelde de financialisering van cultuuroederen, de bijbehorende veiligheidsproblemen, en de wijziging van de anti-witwasrichtlijnen van de Europese Unie, waardoor de kunstmarkt nu ook onder deze regelgeving valt. Ze wierp de vraag op of er binnen de sector wel voldoende gespecialiseerde kennis is om de risico's en bedreigingen voor witwassen van crimineel geld en terrorismefinanciering te identificeren.

Tiziano Cioro van Interpol deelde zijn expertise over de rol van Interpol bij de samenwerking tussen publieke en private actoren. Hij belichtte verschillende nationale problemen, zoals het gebrek aan gespecialiseerde politie-eenheden, ontoereikende nationale wetgeving, en gebrekkige nationale databases. Tiziano sprak met enthousiasme over de ID-art applicatie van Interpol, die de samenwerking tussen de organisatie en burgers verbetert.

Uit het Verenigde Koninkrijk mochten we **dr. John Kerr** verwelkomen die meer vertelde over de rol van *plural heritage crime policing*. Vanuit zijn academische expertise betoogde hij dat 'security governance' moet bestaan uit verschillende samenwerkingen. Met de term 'crimertainment' stelde hij de vraag of de toegenomen media-aandacht voor kunstcriminaliteit wel om de juiste redenen plaatsvindt.

Dr. Naomi Oosterman besprak de toepassing van *plural heritage crime policing* in Latijns-Amerika. Ze benadrukte het belang van het behoud van cultuurogoederen en de preventie van plundering in deze cultuurrijke regio. Oosterman stelde dat de illegale handel in cultuurogoederen vaak wordt gezien als een nationale of regionale verantwoordelijkheid, maar in werkelijkheid een transnationale dimensie heeft door de internationale handel.

In de namiddag vonden er twee panels plaats met ieder een eigen focus. Het Engelstalige panel over opsporing, voorgezeten door **dr. Richard Van Herzele**, met panelleden **Richard Bronswijk** (Nationale Politie Nederland), **Sanne Wilms** (Sedgwick), **James Ratcliffe** (Art Loss Register) en **dr. John Kerr** (The University of Law) behandelde de verschillende manieren waarop de diverse stakeholders (politie, verzekeringsmaatschappijen, databases van gestolen cultuurogoederen, academici...) bijdragen in de strijd tegen kunstcriminaliteit. Er werd bijzondere nadruk gelegd op hoe zij samenwerken. Het panel concludeerde dat de inzet vanuit de publieke sector onmisbaar is, maar dat er ook ruimte is voor meer samenwerking met de private sector. Dat vereist het opbouwen van een vertrouwensband en wederzijds begrip – ambities waar GRACE met veel plezier aan helpt meebouwen.

Het Nederlandstalige panel over beveiliging, geleid door **Wesley De Smet** (Museum voor Schone Kunsten Gent), besprak de verbetering van samenwerking tussen private en publieke beveiliging in de museumwereld. **Joachim Meert** (Koninklijke Musea voor Schone Kunsten België) deelde een voorbeeld van een gezamenlijke oefening met politie en brandweer, wat leidde tot een discussie over de organisatie van dergelijke oefeningen. **Ibrahim Bulut** (Experts Security) stelde vragen over drempels voor publiek-private samenwerking, waarbij betrouwbaarheid als cruciale factor werd genoemd. **Bert Hoffer** (FOD Binnenlandse Zaken) belichtte de professionalisering van de private beveiligingssector, met aandacht voor vergunningen, opleidingen en stages. De consensus was dat verbetering nodig is in de afstemming tussen private en publieke belangen in de beveiligingssector.

De derde studiedag van **GRACE** was wederom een geslaagde editie met uiterst boeiende lezingen, een geëngageerd publiek en een openhartige sfeer in de ondertussen vertrouwde, prachtige locatie van het MSK Gent. De dag werd mede mogelijk gemaakt door sponsors Circles Group, T&D Security en Belfius regio Brugge Oostende Knokke, waarvoor nogmaals onze uitdrukkelijke dank.

